Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dn.23 lutego 1933 r. 812.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"L i e t u v o s A i d a s" o s p r a w i e w i l e ń s k i e j w z w i ą z k u z XV - l e c i e m N i e p o d l e g ł e j L i t w y ."Liet.Aidas" Nr.42 z 21.II.1933 r. Art.p.t."XV-lecie a Wileńszczyzna". Streszczenie:

Akt niepodległości,ogłoszony 16 lutego 1918 r. głosi,iż odbudowane zostało niepodległe Państwo Litewskie ze stolicą Wilnem. In. słowy Wilno przeznaczone było na centrum Litwy,na serce nowopowstałego państwa. Podpisujący akt nie wyobrażali sobie Litwy bez Wilna. Nikt się też nie spodziewał, że ręka tak zwanego "bratniego narodu" wyciąga twardą pięść w kierunku sąsiada. Polska, która sama odzyskała niepodległość nie rozumiała, czy nie chciała zrozumieć dążeń niepodległościowych innego odrodzonego narodu. Polska nie dotrzymała swego przyrzeczenia suwalskiego i zagrabiła stolicę litewską - Wilno. W związku z tem Litwa nie otrzymuje po dziś dzień z Polską żadnych stosunków.

Co się działo w Wileńszczyźnie w ciągu piętnastu lat istnienia Niepodległej Litwy? Potrzebaby kilku tomów, by to opisać. Wiadomości z Wileńszczyzny, jakie dochodziły do Niepodległej Litwy były stale smutne, gdyż malowały sytuację Litwinów wileńskich, wynaradawianych różnemi środkami. Inteligentów litewskich sadzały władze polskie do więzienia, kompromitowały, zaś szkoły litewskie bądź wprost zamykały, bądź też stwarzały dla nich warunki, w jakich egzystencja nie była możliwa. Głównym celem polskim jest wynarodowienie Litwinów wileńskich. Spodziewać się jednak należy, że ogół Litwinów wileńskich nie da się wynarodowić.

Wileńszczyzna podupadła również mocno pod względem gospodarczym. Subsydja polskie przeznaczane na poparcie rolnictwa w Wileńszczyznie utonęły w kieszeniach osadników - Polaków. W związku z tem stan rolnictwa w Wileńszczyźnie jest opłakany.

P r a s a ł o t e w s k a o s t o s u n k a c h l i t e w s k o - ł o t e w s k i c h ."Memeler Dampfboot" Nr.45 z 22.II.33. Art.p.t."Łotwa a Litwa". Streszczenie:

W związku z XV-leciem niepodległości litewskiej, cała niemal prasa łotewska poświęca krótsze lub dłuższe artykuły Litwie i stosunkom litewsko-łotewskim. M.in. "Jaunakas Zinas" piszą, że przyszła wspólna droga polityki zagranicznej Łotyszów i Estończyków prowadzi do Kowna. Droga ta jest jednocześnie drogą do trwałego pokoju w Europie wschodniej. Związek trzech państw bałtyckich gwarantuje jasną przyszłość.

Również na łamach "Jaunakas Zinas" publikuje swe myśli łotewski minister Spr.Zagr.Zarinsz, twierdząc, że Litwini i Łotysze połączeni są wspólnemi nićmi przeznaczenia i wspólnie wywalczyli po ciężkich walkach wolność i niezawisłość. Obecnie w czasach kryzysu narody te muszą wytężać wszystkie swe siły, by ugruntować zdobytą samodzielność na podstawach dobrobytu materjalnego. Ze względu na to, iż oba narody są pokrewne, winno nastąpić tem większe zbliżenie w dziedzinie kulturalnej i gospodarczej.

Podobne myśli wygłasza "Brihva Zeme", wypowiadając się za ściślejszem zbliżeniem obu narodów. Wreszcie inne pisma łotewskie, jak "Centra Bals", "Latvis" i t.d. również podkreślają potrzebę solidarności łotewsko-litewskiej.

K r o n i k a .

P o g ł o s k i o p r o j e k c i e l i t e w s k o - a n g i e l s k i e g o p o r o z u m i e n i a h a n d l o w e g o .Prasa kowieńska /II.33/:Z Berlina donoszą, że niemieckie koła gospodarcze omawiają propozycję, jaką Anglja złożyła Litwie. Anglja proponuje rządowi litewskiemu zawarcie umowy handlowej na całkiem nowych podstawach. Gotowa ona jest do zobowiązania się do pobierania całego eksportu litewskiego, o ile Litwa zgodzi się na zakup wszystkich swych importowanych towarów w Anglji. To, co Anglja sama produkuje, będzie Litwa od niej bezpośrednio nabywała; to, czego nie produkuje, dostarczy jej Anglja, występując, jako pośrednik na rynku światowym.

"Berl.Tag." zabiera głos w sprawie tego projektu,pisząc, że Anglja chce zagarnąć dla siebie cały rynek litewski.Dla Anglji kombinacja taka byłaby korzystna, ponieważ 45% eksportu litewskiego idzie już obecnie do Anglji i litewski bilans handlowy wykazuje względem Anglji aktywę na sumę 60 milj.lt. Niemieckie koła gospodarcze są w związku z tym planem bardzo zaniepokojone.

Wiadomość tę należy przyjmować z wielką ostrożnością, gdyż możliwie, że chodzi tu o pogłoskę, którą specjalnie lansują niemieckie koła polityczne i gospodarcze.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

"L i e t . Ž i n i o s" o apatji społeczeństwa litewskiego w stosunku do wypadków politycznych. "Liet.Žinios" Nr.42 z 21.II.1933 r. Art. p.t."Społeczeństwo milczy". Streszczenie:

Należy się dziwić z powodu obojętności, z jaką społeczeństwo litewskie reaguje na wypadki polityczne. Gdy Hitler obejmuje w Niemczech władzę i grozi oderwaniem Kłajpedy, społeczeństwo litewskie milczy. Gdy w różnych częściach świata padają iskry, które mogą wywołać nową wojnę światową, gdy upada gwałtownie autorytet Ligi Narodów, społeczeństwo litewskie milczy. Gdy życie wewnętrzne na Litwie staje się coraz trudniejsze, społeczeństwo milczy. Milczy też, gdy chodzi o tak ważną sprawę, jak zamierzona reorganizacja sądownictwa. Dwa odnośne projekty ustaw nieznane szerszemu społeczeństwu nietylko krępują autonomiczne prawa sądów, lecz wnoszą szereg charakterystycznych nowości. Społeczeństwo winnoby wreszcie przerwać swe milczenie i wypowiedzieć się, czy tego rodzaju projekty mogą krajowi przynieść korzyść.

K r o n i k a .

W y j a z d m i n . Z a u n i u s a d o G e n e w y . "Echo" /50.II.33/: Minister Spraw Zagr.Zaunius wyjechał 18 lutego na nadzwyczajną sesję plenarną Ligi Narodów do Genewy.

L i k w i d a c j a l i t . k o n s u l a t u h o n o r o w e g o w B e r l i n i e ./II.33/:Jak podaje Elta, generalny konsulat honorowy Litwy w Berlinie został zlikwidowany.

O b s a d z e n i e k a t e d r y h i s t o r j i L i t w y . Prasa kowieńska /II.33/:Wydział humanistyczny uniwersytetu W.W. powołał na katedrę historji Litwy w charakterze docenta prywatnego b.profesora uniwersytetu w Dorpacie Jana Łappo. Minister Oświaty obiór ten zatwierdził na termin od 15 lutego do 1 września, gdyż, jak wiadomo, prof.Łappo jest obcokrajowcem.

Prof.Łappo w najbliższym czasie przybędzie do Kowna.

Z a p o m o g i d l a b e z r o b o t n y c h .Prasa kowieńska. /II.33/:Departament Samorządowy otrzymuje wiele podań od samorządów w sprawie pomocy dla bezrobotnych. Jak podają, minister Spraw Wewn. wyznaczył pewne sumy na ten cel dla samorządów kiejdańskiego i rosieńskiego.

Z a t w i e r d z e n i e k a n d y d a t u r l e k t o r ó w p r a w a k ł a j p e d z k i e g o w u n i w e r s y t e c i e . Prasa kowieńska./II.33/:Minister Oświaty Szakenis zatwierdził kandydaturę prof.Sokołowskiego i prof.Żalkauskasa na lektorów prawa kłajpedzkiego w uniwersytecie.

L i c z b a c z ł o n k ó w K a s C h o r y c h .Prasa kowieńska./II.33/:W początkach r.b. w kowieńskiej miejskiej Kasie Chorych było 16.808 członków i 12.823 członków rodzin zapisanych do Kasy. W tym samym czasie Kasa Chorych okręgu szawelskiego miała 4.527 członków /3.603 członków rodzin/, poniewieskiego /4.436 członków /3.066/, kowieńskiego 2.854 /1.879/, telszewskiego 2.830 /1.943/, wiłkomierskiego 2.133 /1.463/, olickiego 1.202 /1.703/, marjampolskiego 2.127 /2.074/ i taurogowskiego 2.798 /2.473/.-

B7